



## Generelt om statsbudsjettforslag for justisdepartementet 2020

Heller ikke dette statsbudsjettet legger opp til å ivareta de svakeste og mest sårbare i samfunnet.

Regjeringen har uttalt at de skal føre en politikk for folk flest, men lukker atter øynene for situasjonen for dem som ikke er eller fikk lov å bli som «folk flest».

Loven gjelder likt for alle, men forutsetningene for å få sin sak prøvd for en domstol er ikke like og dessverre får alt færre av de som vi representerer mulighet til å få en rettslig prøvning av sin sak. Også på personskadeerstatningens område opplever vi et tydelig skille mellom «fattig og rik».

Rettsikkerhet og erstatningsvern for dem som skades av vold, i arbeid, i helsetjenesten og i trafikken bygger på at alle skal ha reell mulighet å få sin sak prøvd av domstol.

## Budsjett kapitel 470

### *Inntektsgrensen for fri rettshjelp*

Det er positivt at ordningen med fri rettshjelp nå gjennomgås. Samtidig må man kunne gjøre nødvendige tiltak uten å avvende utvalgets utredning og forslag. Inntektsgrensene har stått uendret siden 2009. Mens andre poster på statsbudsjettet justeres for kostnadsutvikling så har inntektsgrensene stått urørt. Det er nå slik at det ikke kun er økonomisk resurssterke som skades i trafikken, på arbeid eller under helsebehandling, men i dag er det kun de mest resurssterke som har mulighet å ta den økonomiske risikoen det innebærer å bringe sak inn for rettsapparatet. Derfor må inntektsgrensene for fri rettshjelp heves allerede nå slik at også økonomisk svake kan få mulighet til å få sin personskadesak prøvd i domstol.

Vår bekymring gjelder skadde og syke mennesker generelt men spesielt de som rammes av svikt i helsetjenesten.

Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten ved Pasientskadenemda taper om lag 25 % av de saker som avgjøres av domstol, men det er som kjent de aller færreste som har råd å utsette seg for den kostnad en domstolsbehandling medfører. Dette innebærer altså at pasientskadeordningen og fri rettshjelpsordningen slik den fremstår i dag direkte bidrar til at svært mange pasientskadde aldri får den erstatning som de har krav på.

Vår bekymring gjelder også dem som rammes av yrkesskader og der det oppstår rettslig tvist med yrkesskadeforsikreren. Også denne gruppen skadde rammes hardt av gjeldende inntektsgrenser og de rammes også ekstra hardt på grunn av at private rettshjelpsforsikringer som hovedregel ikke dekker tvister knyttet til erverv.

### *Offentlig salærsats*

Personskadeerstatningsretten er kompleks og skadelidte er avhengig av bistand fra spesialiserte advokater med relevant erfaring og kompetanse innenfor jus, medisin og ikke minst økonomi.

Dagens salærsatser gjør at svært mange erfarne personskadeadvokater ikke lenger har anledning å påta seg f. eks pasientskadesaker eller i hvert fall vesentlig reduserer antallet slike saker. En advokat som tar en pasientskadesak på bekostning av en trafikkskadesak taper om lag 1500 kr per time eks mva. Mange skadelidte må derfor møte forvaltningens spesialiserte saksbehandlere og spesialiserte advokater uten å selv ha tilsvarende bistand.

Personskadeforbundet LTN ber igjen komiteen sørge for at både salærsats og inntektsgrenser justeres slik at rettsvernet til svake og sårbare grupper kan ivaretas.



## Kap 473 Statens sivilrettsforvaltning - Kontoret for Voldsoffererstatning

Vi noterer oss at det i budsjettforslaget blir forslått en økning av bevilgningen til kontoret for voldsoffererstatning på 3.2 millioner kr for å redusere antallet restanser og saksbehandlingstid.

Vi ser med stor bekymring på den generelle tendensen med lang og økte saksbehandlingstider i offentlig forvaltning, herunder voldsoffererstatningsordningen. Det fremstår for oss slik at økt antall restanser og økt saksbehandlingstid skyldes den såkalte avbyråkratiseringsreformen og at KfV har måttet omfordele resurser til å følge opp statens regresskrav.

Det er uholdbart dersom hensynet til statens finanser sette foran hensynet til dem som skal ivaretas av voldsoffererstatningsordningen. Vi mener at voldsoffererstatningsordningen må vernes mot avbyråkratiseringskutt og andre sjablongmessige bevilgningsreduksjoner.

### Statens ansvar for yrkesskaddes rettigheter

8 mai forrige år ble det danske forsikringselskapet Alpha Insurance slått i konkurs. Selskapet solgte yrkesskadeforsikringer til norske arbeidsgivere.

I forbindelse med den aktuelle konkursen har nærmere 400 yrkesskadede arbeidstakere i Norge kommet opp i en situasjon der tilkjent yrkesskadedekning ikke utbetales eller saksbehandling av enda ikke ferdig utredete saker har stoppet opp.

Konkursen har synliggjort en utilsiktet sårbarhet i det norske yrkesskadeerstatningssystemet.

I følge danske myndigheter omfattes ikke norske arbeidstakere av danske garantiordninger. Bobestyrer har varslet at konkursprosessen vil kunne ta mellom 5 og 10 år og boet vil ikke kunne dekke skadelidtes fulle tap. De enkelte skadelidte vil altså gå en svært lang, tung og usikker prosess i møte der det erstatningsrettslige vernet ikke er sikret.


Saken reiser en rekke kompliserte og uavklarte problemstillinger men det kan anses på det rene at disse forsikringer er solgt til arbeidsgivere med forutsetning om full tilknytning til norsk rett og norske garantiordninger.

### Tilleggsbevilgninger i budsjettforslaget

Etter vår oppfatning kan staten ikke fraskrive seg sitt ansvar i saken. Det må være regjeringen og stortinget sitt ansvar å sikre rettferdighet og erstatningsvern ovenfor de enkelte uskyldige arbeidstakerne. Det foreligger et umiddelbart behov for å finne løsninger som sikrer de enkelte yrkesskadede riktig og lovfestet erstatning.

Det er nødvendig å avsette økonomiske bevilgninger som sikrer de skadelidte som er, eller vil bli, rammet av konkursen. Bevilgningene bør omfatte både kostnader i forbindelse med saksbehandling av pågående og nye saker og utbetaling av fastsatt erstatning.

/sign./  
Ingeborg Dahl-Hilstad  
Generalsekretær

  
Per Oretorp  
Ass. Generalsekretær